

Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харк. держ. зоовет. акад. – Харків: РВВ ХДЗВА, 2010. – Вип. 21, Ч. 2, Т. 1 «Ветеринарні науки». – С. 142–147.

7. Халипаев М.Г. Этиопатогенез, диагностика и меры профилактики бесплодия овец: дисс. ... д. вет. н.: 16.00.07 – ветеринарное акушерство и биотехника репродукции животных / Халипаев М.Г. – Махачкала, 2005. – 427 с.

ПРЕПАРАТ «КАРАФЕСТ» И СПОСОБ ЕГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДЛЯ ПРОФИЛАКТИКИ ГИПОФУНКЦИИ РОДОВ У ОВЕЦ И КОЗ И ПОВЫШЕНИЯ ЖИЗНЕСПОСОБНОСТИ НОВОРОЖДЕННЫХ ЯГНЯТ И КОЗЛЯТ

Склярів П.Н., д. вет. н., доцент, pavlo_sklyarov@mail.ru,
Днепропетровский государственный аграрный университет, г. Днепропетровск
Кошевой В.П., д. б. н., профессор,

Харьковская государственная зооветеринарная академия, г. Харьков

Аннотация. Усовершенствован способ профилактики гипофункции родов у овец и коз и повышения жизнеспособности новорожденных ягнят и козлят, который не только не уступает в эффективности аналогу по показателям клинического состояния и потенциала развития новорожденных ягнят и козлят, их заболеваемости и летальности, количеству овец и коз с гипофункцией родов и послеродовыми патологиями, но и упрощает методику применения препаратов.

Ключевые слова: овцы, козы, ягнята, козлята, гипофункция родов, жизнеспособность новорожденных, профилактика, «Карафест».

DRUG "KARAFEST" AND METHOD OF USE FOR PREVENTION HYPOFUNCTION LAMBING IN SHEEP AND GOAT AND PROMOTING THE HEALTH OF NEWBORN LAMBS AND KIDS

Sklyarov P.M. – Doctor of Veterinary Sciences, Associate Professor, pavlo_sklyarov@mail.ru
Dnipropetrovs'k State Agricultural University, Dnipropetrovs'k

Кошевой В.П., Doctor of Biological Sciences, Professor,
Kharkiv State Zooveterinary Academy, Kharkiv

Summary. Improved method of preventing lambing hypofunction in sheep and goats and increase the vitality of newborn lambs and kids, which is not inferior to analog in terms of effectiveness of clinical status and potential development of newborn lambs and kids, their morbidity and mortality, the number of sheep and goats with lambing hypofunction and postnatal pathology, but also simplifies the procedure of the use of drugs.

Key words: sheep, goats, lambs, kids, lambing hypofunction, viability newborns, prevention, "Karafest".

УДК: 619:618:615.83

ОЗОНОТЕРАПИЯ КОРОВ С ЭНДОМИТРИТАМИ ЯК ПРОФІЛАКТИКА ГОНАДОПАТІЙ

Федоренко С.Я., к. вет. н., доцент⁹

Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків

Анотация. В статті представлено результати способу озонотерапії корів з післяродовим катарально-гнійним ендометритом. Спосіб включає інтраутеральне введення озонованого матеріалу, який дозволяє скоротити тривалість періоду відновлення ендометрію та підвищити заплідненість корів після першого осіменіння.

Ключові слова. Корова, ендометрит, озонотерапія, ефективність гонадопатії.

Актуальність проблеми. Рентабельність та виробництво продукції тваринного походження залежить від рівня відтворення.

⁹ науковий консультант: д. б. н., проф. Кошевой В.П.

Успішному відтворенню великої рогатої худоби і підвищенню її продуктивності значною мірою негативно впливає неплідність корів, яка часто виникає у наслідок акушерсько-гінекологічних хвороб, зумовлених тяжкими родами та післяродовими ускладненнями. Часто у корів діагностують затримку посліду, субінволюцію матки, цервіцит, атонію матки, що призводить до виникнення ендометриту та як наслідок – гонадопатії.

Етіологічним фактором ендометриту також можуть бути розвиток запального процесу з зовнішніх статевих органів, а також проникнення мікробів у тканини матки гематогенним або лімфогенним шляхом [5].

З вмісту матки при ендометритах можна виділити стрептококи, стафілококи, диплококи, кишкову паличку. Мікробні популяції, що заселяють слизову матки при післяродових ендометритах поліморфні. У переважній більшості випадків виділяють грампозитивну і грамнегативну мікрофлору [2].

Матка є тим органом, який включає та регулює механізм зворотного розвитку жовтого тіла вагітності чи статевого циклу тварин. Цей механізм пов'язаний з виділенням простагландинів ендометрієм, котрі мають лютеолітичну дію на жовте тіло [4].

Патологічні процеси, у свою чергу, в ендометрії спричиняють зниження, або ж відсутність виділення маткових простагландинів, що в свою чергу призводить до виникнення гонадопатії – гіполютеоліз (затримка регресії жовтого тіла з клінічними проявами анафродизії) [5].

Зараз для тварин, особливо високопродуктивних, з акушерсько-гінекологічними захворюваннями набуло поширення комплексне, програмне лікування з врахуванням принципності дії препаратів. Одним із важливих пунктів програми є застосування препаратів антибактеріального спрямування. Використання антибіотиків торкається надзвичайно актуальної проблеми – отримання не шкідливих для здоров'я людини продуктів харчування тваринного походження.

Пошук нових ефективних препаратів та способів лікування тварин з метропатіями, які б відповідали вимогам практики на сучасному рівні є актуальною проблемою, що потребує вирішення.

Одним з видів еферентної ветеринарної медицини є озонотерапія, яка не має протипоказань у будь-яких видів тварин.

Озонотерапія – високоефективний, екологічний і економічно вигідний метод лікування тварин, створюючий позитивні впливи, при яких практично відсутні побічні ефекти [1, 2].

Озон має високу реактивну здатність та активно вступає у реакції з різними біологічними об'єктами, зокрема зі структурами клітин. Основною мішенню біологічної дії озону на клітину є плазматичні біомембрани, при цьому помітне підвищення репродуктивної здатності клітин при малих дозах озону [2, 3].

Доведене різноманіття терапевтичних ефектів озону: антибактеріальний, фунгіцидний, антивірусний, імуномодельючий, стимуляція антиоксидантного захисту, репарації та мікроциркуляції, а також оптимізації обмінних процесів при проведенні озонотерапії. Шляхом неспецифічного впливу на організм озон стимулює та регулює його захисні та адаптивні реакції. При цьому високі концентрації озону мають виражений дезінфікуючий ефект, тоді як низькі сприяють епітелізації та заживленню [1, 2, 3].

Таким чином сучасні вимоги, що ставляться перед теоретичною та практичною ветеринарною медициною, потребують широкого впровадження ефективних засобів та методів лікування високопродуктивних корів з такими патологіями.

Мета роботи – розробити ефективний спосіб лікування корів з ендометритами з використанням озонованого матеріалу, як профілактика гонадопатій, які призводять до неплідності.

Матеріали і методи досліджень. Роботу виконано в умовах кафедри акушерства, гінекології і біотехнології розмноження тварин Харківської державної зооветеринарної академії, науково-навчального центру рослинництва і тваринництва ХДЗВА, СТОВ «Дельта» Нововодолазького, СТОВ «Маяк» Чугуївського районів Харківської області.

Матеріалом для досліджень слугували хворі на післяродовий катарально-гнійний ендометрит корови української чорно-рябої породи, віком від 5 до 8 років, живою масою – 450-500 кг. При постановці діагнозу на катарально-гнійний ендометрит у корів використовували клінічні, гінекологічні (вагінальне і ректальне) та сонографічний методи дослідження. За принципом аналогів було сформовано три групи тварин: контрольна та дві дослідних.

Тварин контрольної групи (n=5) лікували за комплексною програмою з використанням антибіотиків (Комбікель, Гінобіютик), тваринам дослідних груп пункт програми використання антибактеріальних препаратів замінено препаратами, які містять озонований матеріал. Так, тваринам першої дослідної групи (n=7) застосовували препарат «ОКО», коровам другої дослідної групи (n=21) – препарат «Прозон». Препарати вводили інтраутерально у дозі 50,0 мл 3-5 разів з інтервалом 24 години.

Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини

Препарати «ОКО» та «Прозон» розроблено на кафедрі акушерства, гінекології і біотехнології розмноження тварин ХДЗВА.

«ОКО» – озонована кукурудзяна олія, «Прозон» – комплексний препарат, який містить озоновану кукурудзяну олію та продукти бджільництва.

Результати досліджень. Терапевтичну ефективність проведених заходів визначали за тривалістю періоду від початку лікування до зникнення клінічних ознак захворювання, від родів до прояву еструму та рівнем заплідненості після першого осіменіння корів.

Одужання тварин визначали протягом курсу терапії та у дещо віддалені терміни. Результати досліджень наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Ефективність озонотерапії корів з післяродовим катарально-гнійним ендометритом

Групи тварин	Тривалість періоду від початку лікування до зникнення клінічних ознак хвороби, діб (M±m)	Тривалість періоду від родів до прояву еструму, діб (M±m)	Заплідненість корів після першого осіменіння	
			n	%
Контрольна (використання антибіотиків: Комбікель, Гінобіотик), n=5	10,4±0,51	45,2±1,9	1	20
Дослідна I (використання озонованого матеріалу: ОКО), n=7	9,7±0,42*	43,4±1,65***	2	28,5
Дослідна II (використання озонованого матеріалу: Прозону), n=21	5,6±0,19***	34,1±0,54***	13	61,9

Примітка: ***P<0,001; *P<0,05.

Як свідчать дані таблиці, озонотерапія корів з катарально-гнійним ендометритом виявилася достатньо ефективною. Так, у дослідних тварин тривалість періоду лікування знизилась на 0,7-4,8 доби порівняно з контролем. Скоротилась тривалість періоду від родів до еструму відповідно на 1,8-11,1 доби, а заплідненість корів зросла на 8,5-41,9%.

Таким чином, результати проведених досліджень також свідчать про те, що озонований матеріал має антимікробні дію та сприяє швидкому відновленню пошкодженого епітелію слизової оболонки матки, яка виділяє простагландини спрямованих на регресію жовтого тіла.

Висновки

1. Препарати «ОКО» та «Прозон» достатньо ефективні при лікуванні корів з післяродовим катарально-гнійним ендометритом.
2. Встановлено, що використання озонованого матеріалу при терапії корів з катарально-гнійним ендометритом прискорює відновлення слизової матки та підвищує запліднюючу здатність тварин.
3. Виконана робота дозволяє рекомендувати спосіб озонотерапії як самостійний, так і у поєднанні з другими іншими традиційними медикаментозними методами лікування тварин з ендометритами.

Література

1. Баллюзек Ф.В. Озон в медицине / Баллюзек Ф.В., Арчаба З.И., Челибанов В.П. – С.-Пб.: «Сезам-Принт», 2005. – 176 с.
2. Техника и технология озонотерапии / [Богданов А.Г., Войтенко А.А., Денбиовецкий С.В и др.] // Укр. журн. медичної техніки і технології. – 1994. – №1, 2. – С. 22-26.
3. Грищенко В.И. Применение озонотерапии в акушерстве и гинекологии: Методические рекомендации / [Грищенко В.И., Ганичев В.В., Зинченко и др.]. – Харьков, 2005. – 28 с.
4. Ильченко В.В. Использование гонадотропных препаратов и простагландинов в регуляции нарушения полового цикла коров / В.В. Ильченко, А.Д. Бугров // Наук. техн. бюл. ІТ УААН, ІТ НААНУ. – С. 197-200.
5. Кошовий В.П. Акушерсько-гінекологічна патологія у корів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / В.П. Кошовий – Х.: Золоті сторінки, 2004. – 156 с.

ОЗОНОТЕРАПИЯ КОРОВ С ЭНДОМЕТРИТАМИ КАК ПРОФИЛАКТИКА ГОНАДОПАТИЙ

Федоренко С.Я., к. вет. н., доцент

Харьковская государственная зооветеринарная академия, г. Харьков

Аннотация. В статье представлены результаты способа озонотерапии коров с послеродовым катарально-гнойным эндометритом. Способ включает интраутеральное введение озонированного материала, который позволяет сократить длительность периода восстановления эндометрия и повысить оплодотворяемость коров после первого осеменения.

Ключевые слова. Корова, эндометрит, озонотерапия, эффективность, гонадопатии.

OZONETHERAPY OF COWS FROM ENDOMETRITIS AS PREVENTION OF GONADOPATHIAE

S. Fedorenko, Ph.D., associate professor

Kharkiv state zooveterinary academy, Kharkiv

Summary. In the article presents the results of method of ozonotherapy cows with postpartum catarrhal-purulent endometritis. A method includes intrauterine introduction of the ozonized material which allows to shorten duration of period of proceeding in endometrium and promote impregnated of cows after first insemination.

Key words: Cow, endometritis, ozonotherapy, efficiency, gonadopathis.

Розділ 10

ФАРМАКОЛОГІЯ, ФАРМАКОГНОЗІЯ І ТОКСИКОЛОГІЯ

УДК 619:615.281:546.57

НАНОБИОТЕХНОЛОГИИ В ПРАКТИЧЕСКОЙ ФАРМАЦИИ И ВЕТЕРИНАРИИ (Обзор литературы)

Гордиенко А.Д., д. ф. арм. н.

Харьковская государственная зооветеринарная академия, г. Харьков

Аннотация. В обзоре рассмотрены основные направления современных исследований в области наноразмерных средств направленного транспорта лекарственных веществ (ЛВ). Проанализированы направления исследований и полученные результаты по изучению фармакологических свойств наноразмерных форм ЛВ, в том числе липосом и ЛВ в нанокристаллической форме. Показана перспективность различных аспектов нанобиотехнологии в ветеринарии, связанная с разработкой и созданием новых лекарственных средств и биоцидов на основе кластерного серебра, экспрессных диагностических систем с применением ДНК-иммуномикрочиповой технологии для определения различных веществ у животных, в сырье и продукции животноводства.

Ключевые слова: нанобиотехнология, наночастицы, наноразмерные формы, липосомы, нанокристаллы, направленный транспорт лекарств, кластерное серебро, биоциды, дезинфектанты, ДНК-иммуномикрочиповая технология.

Нанотехнология – одно из самых перспективных направлений в современной науке.

В настоящее время подавляющее большинство развитых стран мира определили разработку нанотехнологий и наноматериалов приоритетным направлением в системе фундаментальных и прикладных исследований [1, 2, 3, 4, 5].

Современное развитие фармации, ветеринарной науки и практики невозможно без новых инновационных технологий полученных в других областях знаний [2, 6, 7]. Перспективным являются направления связанные с нанотехнологией и ее разделом нанобиотехнологией [8].